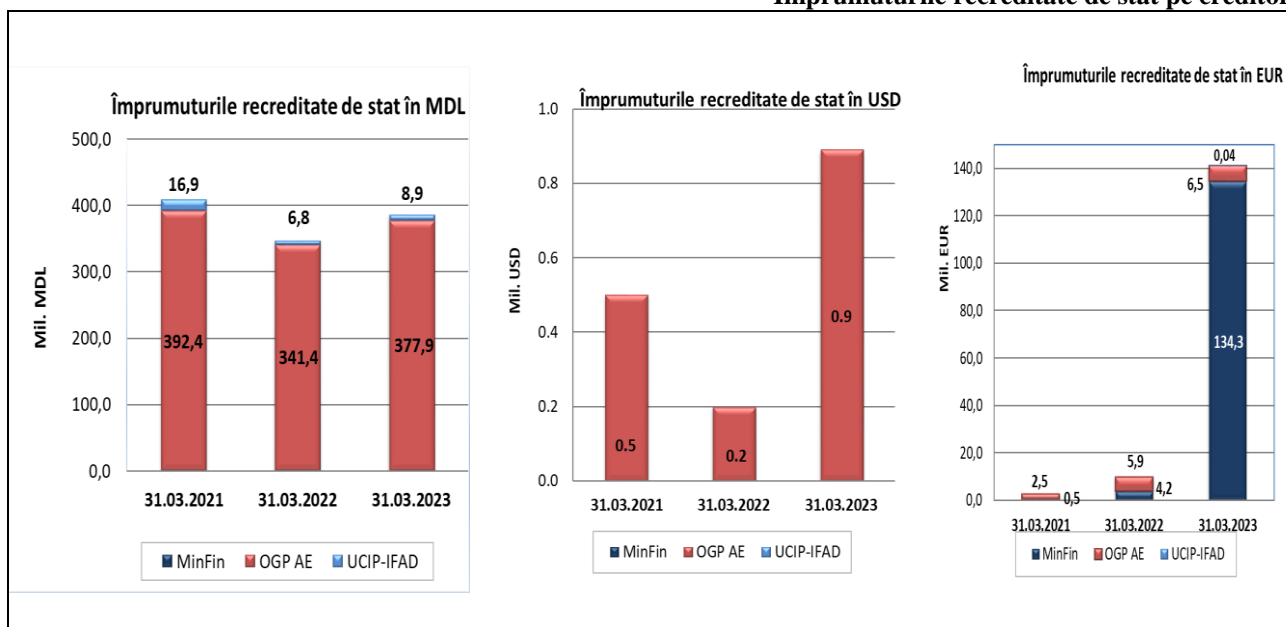

**Informația privind împrumuturile recreditate prin intermediul
Ministerului Finanțelor, Oficiului de Gestionare a Programelor de Asistență
Externă, Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor
Fondului Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă,
la situația din 31 martie 2023**

Recreditarea de stat se efectuează prin intermediul Ministerului Finanțelor (MinFin), Oficiului de Gestionare a Programelor de Asistență Externă (OGP AE) și Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor Fondului Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă (UCIP-IFAD).

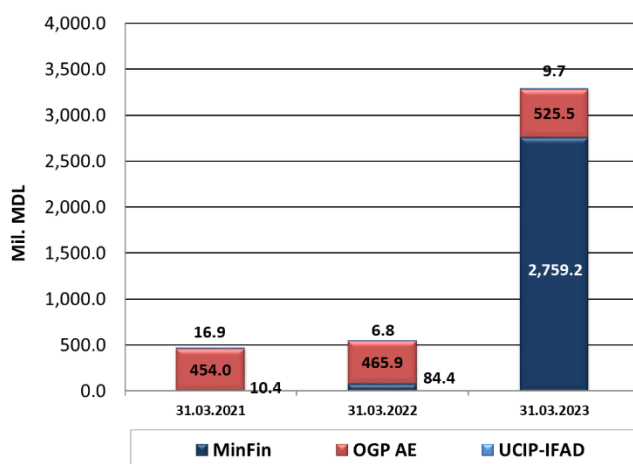
Pe parcursul trimestrului I al anului 2023 din contul liniilor de creditare și a mijloacelor circulante acumulate (din rambursarea sumelor principale, dobânzilor aferente de către băncile, organizațiile de creditare nebancare (OCN) și asociațiile de economii și împrumut (AEI) participante la recreditarea de stat) pentru realizarea proiectelor finanțate din surse externe au fost recreditate împrumuturi către agenți economici, autorități publice locale și băncile, organizațiile de creditare nebancare, asociațiile de economii și împrumut participante la recreditarea de stat în sumă de 386,7 mil. lei, 0,9 mil. dolari SUA și 140,9 mil. euro (echivalent a cca 3 294,4 mil. lei), inclusiv: din surse recreditate din mijloacele circulante acumulate – 365,25 mil. lei, 0,9 mil. dolari SUA și 4,9 mil. euro (echivalent a cca 481,5 mil. lei) sau 14,6% din suma totală recreditată.

Împrumuturile recreditate de stat pe creditor

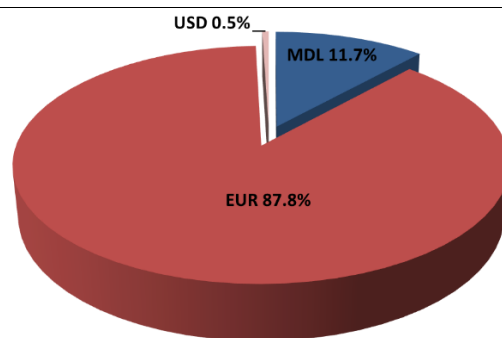
În perioada de analiză, se atestă un trend ascendent aferent valorii mijloacelor financiare îndreptate spre recreditare în scopul implementării proiectelor finanțate din surse externe atât în euro, cât și în moneda națională și dolari SUA.

Împrumuturile recreditate de stat, recalculat în moneda națională la data tranzacției, pe parcursul trimestrului I al anilor 2021, 2022 și 2023 (mil. lei)

Pe parcursul trimestrului I al anului 2023 se constată o creștere a mijloacelor financiare îndreptate spre recreditarea de stat în comparație cu anul 2021 și anul 2022, condiționată de o cerere mai mare de recreditare din partea beneficiarilor, precum și de implementarea proiectelor noi, finanțate din contul împrumuturilor externe de stat.

Structura împrumuturilor recreditate de stat, pe valute, pe parcursul trimestrului I al anului 2023 (%)

În perioada de referință poziția dominantă în structura împrumuturilor recreditate de stat pe valute este ocupată de euro cu 87,8%, urmată de moneda națională cu 11,7% și dolarul SUA cu 0,5%.

Sumele recreditate pe parcursul trimestrului I al anului 2023 se prezintă după cum urmează:

1) prin intermediul Ministerului Finanțelor – 134,3 mil. euro (echivalent a cca 2 759,2 mil. lei), inclusiv:

- Proiectul „Securitatea furnizării gazelor naturale” (S.A. „Energocon”) – 133,9 mil. euro;
- Proiectul de dezvoltare a Sistemului Electroenergetic (Î.S. „Moldelectrica”) – 0,4 mil. euro.

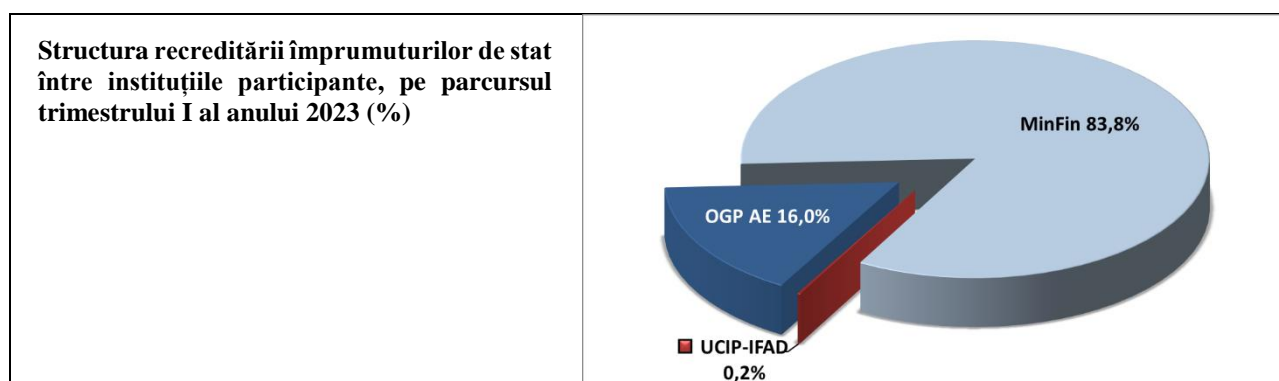
2) prin intermediul Oficiului de Gestionare a Programelor de Asistență Externă – 377,9 mil. lei, 0,9 mil. dolari SUA și 6,5 mil. euro (echivalent a cca 525,5 mil. lei), dintre care:

➤ resurse recreditate direct din împrumuturile externe – 12,61 mil. lei și 1,6 mil. euro, inclusiv:

- Proiectul „Livada Moldovei” – 12,61 mil. lei și 1,6 mil. euro;

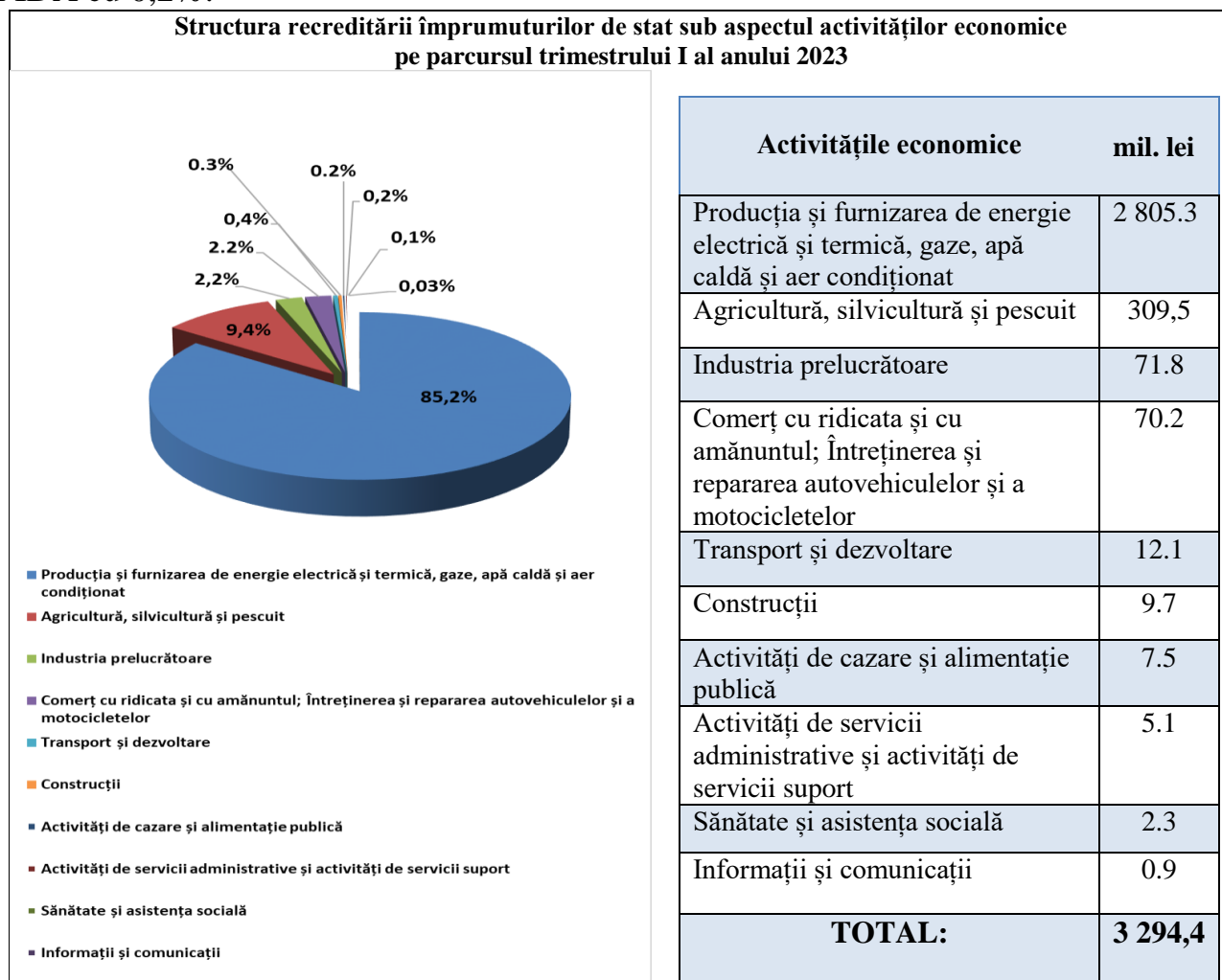
➤ resurse recreditate din mijloacele OGP AE circulante acumulate – 365,25 mil. lei, 0,89 mil. dolari SUA și 4,92 mil. euro, inclusiv:

- Proiectul de Finanțare Rurală și Dezvoltare a Întreprinderilor Mici (FIDA I) – 7,34 mil. lei și 0,06 mil. euro;
 - Proiectul de Revitalizare a Agriculturii (FIDA II, PRA) – 38,21 mil. lei și 0,24 mil. dolari SUA;
 - Proiectul de Dezvoltare a Afacerilor Rurale (FIDA III, PDAR) – 12,47 mil. lei și 0,65 mil. dolari SUA;
 - Proiectul de Servicii Financiare Rurale și Marketing (FIDA IV) – 24,62 mil. lei;
 - Proiectul de Servicii Financiare Rurale și Dezvoltarea Businessului Agricol (FIDA V) – 31,13 mil. lei și 0,25 mil. euro;
 - Programul Rural de Reziliență Economică-Climatică Incluzivă (FIDA VI) – 26,51 mil. lei și 0,09 mil. euro;
 - Proiectul de Reziliență Rurală (FIDA VII, PRR) – 21,63 mil. lei;
 - Proiectul de Investiții și Servicii Rurale, faza I (RISP I) – 37,21 mil. lei;
 - Proiectul de Investiții și Servicii Rurale, faza II (RISP II) – 2,49 mil. lei;
 - Proiectul Kreditanstalt fur Wiederaufbau (KFW) – 9,02 mil. lei și 0,33 mil. euro;
 - Proiectul „Filieri du Vin” – 4,50 mil. lei și 1,02 mil. euro;
 - Proiectul de Ameliorare a Competitivității (PAC 1) – 0,27 mil. lei și 0,62 mil. euro;
 - Proiectul de Ameliorare a Competitivității, faza 2 (PAC 2) – 26,15 mil. lei și 0,40 mil. euro;
 - Proiectul Livada Moldovei – 56,08 mil. lei și 2,15 mil. euro;
 - Proiectul COVID-19 răspuns de urgență și suport ÎMMM – 67,62 mil. lei.
- 3) prin intermediul Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor Fondului Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă (resurse recreditate direct din împrumuturile externe) – 8,86 mil. lei și 0,04 mil. euro (echivalent a circa 9,7 mil. lei), din care:
- Proiectul de Reziliență Rurală (FIDA VII, PRR) – 6,64 mil. lei și 0,04 mil. euro;
 - Proiectul Îmbunătățirea capacităților pentru transformarea zonei rurale (FIDA VIII) – 2,22 mil. lei.

În perioada de referință, cota majoră de recreditare de stat îi revine Ministerul Finanțelor (83,8%), urmată de Oficiul de Gestionare a Programelor de Asistență

Externă cu cota de 16,0% și Unitatea Consolidată pentru Implementarea Programelor FIDA cu 0,2%.

În structura mijloacelor financiare recreditate de stat, pe parcursul trimestrului I al anului 2023, sub aspectul activităților economice, ponderea majoră îi revine activității economice producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaz cu 85,2%, urmată de activitatea agricultură, silvicultură și pescuit cu 9,4%, cota cea mai mică îi revine activității informații și comunicații cu o pondere de 0,03%.

În perioada de analiză a fost rambursată de către agenții economici, autoritățile publice locale și băncile, organizațiile de creditare nebankare, asociațiile de economii și împrumut participante la recreditarea de stat suma principală, dobânda și alte plăți aferente în sumă de 259,0 mil. lei, 0,3 mil. dolari SUA și 5,8 mil. euro (echivalent a cca 379,9 mil. lei). Astfel:

1) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor au fost rambursate – 0,4 mil. lei, 0,06 mil. dolari SUA și 1,9 mil. euro.

2) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Oficiului de Gestionare a Programelor de Asistență Externă au fost rambursate – 221,4 mil. lei, 0,2 mil. dolari SUA și 3,8 mil. euro, din care:

- resurse recreditate direct din împrumuturi externe – 33,7 mil. lei, 0,04 mil. dolari SUA și 1,4 mil. euro;

- resurse recreditate din mijloacele circulante acumulate – 187,7 mil. lei, 0,2 mil. dolari SUA și 2,4 mil. euro.

3) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor FIDA au fost rambursate – 37,2 mil. lei, 0,008 mil. dolari SUA și 0,07 mil. euro.

La situația din 31 martie 2023, soldul datoriilor beneficiarilor recreditați constituie: 3 746,0 mil. lei, 32,4 mil. dolari SUA, 489,4 mil. euro și 896,9 mil. Yeni Japonezi (echivalent a 14 267,8 mil. lei), majorându-se față de trimestrul I al anului 2022 cu 6 902,8 mil. lei, ce constituie o creștere de cca 93,7%, iar comparativ cu sfârșitul anului 2022 s-a majorat cu 24,1%. Astfel:

1) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor – 70,4 mil. lei, 27,9 mil. dolari SUA, 411,3 mil. euro și 896,9 mil. Yeni Japonezi (echivalent a 8 944,9 mil. lei sau 62,7% din suma totală a datoriilor);

2) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Oficiului de Gestionare a Programelor de Asistență Externă și Unității Consolidate pentru Implementarea Programelor FIDA – 3 675,6 mil. lei, 4,5 mil. dolari SUA și 78,1 mil. euro (echivalent a 5 322,9 mil. lei sau 37,3% din suma totală a datoriilor).

Datoria cu termen expirat, la situația din 31 martie 2023, se atestă atât la împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor, cât și prin intermediul Oficiului de Gestionare a Programelor de Asistență Externă și se cifrează la 71,8 mil. lei, 9,5 mil. dolari SUA și 0,9 mil. euro (echivalent a 264,2 mil. lei) sau 1,85% din suma datoriilor totale, micșorându-se în comparație cu trimestrul I al anului 2022 cu 13,9 mil. lei, ce constituie o descreștere de cca 5,0%, iar comparativ cu sfârșitul anului 2022 s-a micșorat cu 3,4%. Astfel:

1) pe împrumuturile recreditate prin intermediul Ministerului Finanțelor – 70,4 mil. lei, 9,5 mil. dolari SUA și 0,3 mil. euro (echivalent a 251,4 mil. lei) sau 95,2% din totalul datoriei expirate. Beneficiarii recreditați care nu au executat graficele de rambursare a datoriilor sunt:

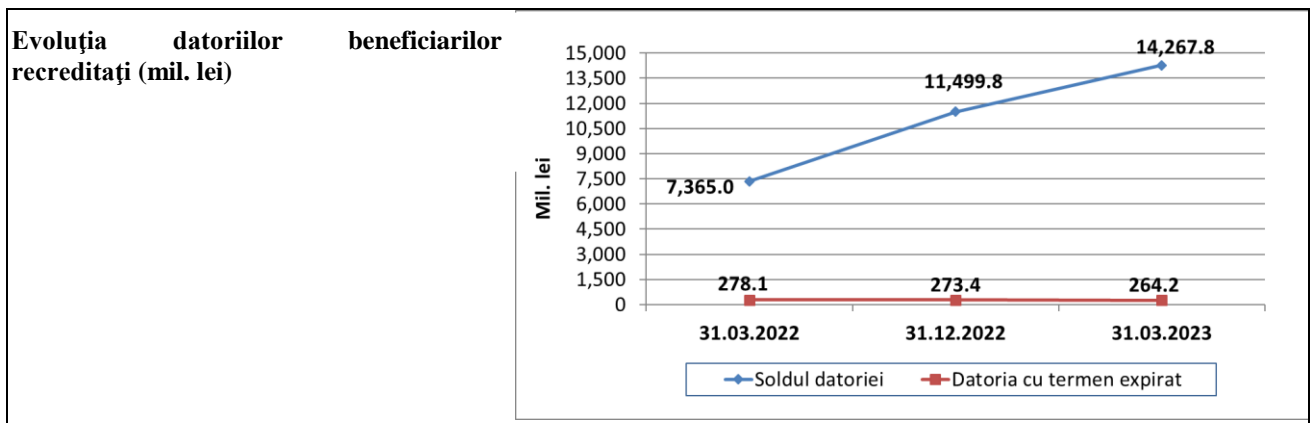
- Programul de dezvoltare a serviciilor de aprovizionare cu apă potabilă, finanțat de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (Consiliul raional Soroca și Consiliul raional Florești);

- Proiectul Energetic II, suplimentar (Consiliul raional Drochia);

- Proiectul Alimentare cu Apă și Canalizare, finanțat de către Banca Mondială (Î.M. Direcția de producție Apă Canal Ștefan-Vodă);

- Întreprinderile în proces de insolvență și întreprinderile potențial falite.

2) pe împrumuturile recreditate și/sau monitorizate prin intermediul Oficiului de Gestionare a Programelor de Asistență Externă – 1,4 mil. lei și 0,6 mil. euro (echivalentul a 12,8 mil. lei) sau 4,8% din totalul datoriei expirate. Datoria dată a fost înregistrată la B.C. „Investprivatbank” S.A. în legătură cu insolvențabilitatea acesteia și la întreprinderile vitivinicole recreditate în cadrul Proiectului „Filiere du Vin” („Magnolia-94” S.R.L., „F.P.C. „Vindicum” S.R.L., „Univers-Vin” S.R.L., „Basarabia L-Win Invest” S.R.L.).

Graficul prezentat atestă că evoluția soldului datoriilor are o evoluție ascendentă, condiționată de cererea de acordare a împrumuturilor din partea beneficiarilor recreditați, precum și implementarea proiectelor noi, finanțate din surse externe, iar soldul datoriilor cu termen de achitare expirat are o evoluție descendentă, condiționată de reeșalonarea datoriilor unor beneficiari recreditați, precum și fluctuațiile cursului valutar.

Ministerul Finanțelor își onorează sarcina de încasare a datoriilor expirate prin intermediul Serviciului Fiscal de Stat prin aplicarea măsurilor de executare silită, în conformitate cu legislația în vigoare, față de beneficiarii recreditării care dețin arierate pe împrumuturile recreditate. Astfel, pe parcursul trimestrului I al anului 2023, la bugetul de stat în acest sens au fost încasate 14,4 mil. lei, ceea ce constituie 3,8% din suma totală rambursată în perioada de referință.